

Anton Tomaž Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi

Obnova:

Matiček in Nežka se veselita bližnje poroke in si pripravljata stanovanje. Nežka Matičku pove, da jo baron zapeljuje in Matiček takoj pripravi načrt, da mu bo to preprečil.

Kasneje pride k Matičku Zmešnjava in mu pove, da ga čaka tožba Smrekarice, ki mu je pred leti posodila denar. Nastopi tudi Tonček, ki Nežki izpove svoja čustva do baronice in ostalih deklet, in je ves nesrečen ker ga je baron izgnal z gradu. V nadaljnjem dogajanju baron dvori Nežki, pri tem pa mu pomaga Žužek. Baron je sicer še vedno trdno odločen, da mora Tonček zapustiti grad, ker ga skrbi, da se smuka okoli njegove soproge. Nežka razkrije gospe Rozalki, da jo je hotel baron zapeljati in ta je ogorčena, hkrati pa ji godi, ko izve, da je vanjo zaljubljen Tonček. Nato Matiček razkrije svoj načrt kako bo ugnal barona. V njem hoče vzbuditi ljubosumje in mu prek Budala pošlje pisemce, v katerem piše, do bo gospo obiskal neki gospod. Po Matičkovem načrtu naj bi tudi Nežka baronu napovedala zmenek na vrtu, podtahnili pa naj bi mu v žensko preoblečenega Tončka. Ta pride k baronici in ji izpove ljubezen s svojo pesmijo. Nežka in njena gospa ga nato začneta problačiti v Nežkina oblačila, nenadoma pa se na vratih pojavi baron. Ta je že dobil pisemce in ga razganja od ljubosumja. Zanima ga kdo je v sobici, v katero se je skrnil Tonček in odide po orodje, da bo vdrl vanjo. Med tem se s Tončkom zamenja Nežka, on pa skoči skozi okno. Baron se vrne v sobo in za vrati najde Nežko, tako se mora opravičiti baronici. Ko že vse kaže, da je baron nasedel prevari, se pojavi Gašper, ki pove, da je videl nakoga skočiti skozi okno. Na dan pa potegne tudi pismo, ki je pri padcu Tončku padlo iz žepa. Tako pride v težave Matiček, ki se v zadregi zlaže, da je on sam skočil skozi okno. V še večjih težavah pa je Matiček po tem, ko mu Žužek prinese uradno pismo o Smrekaričini tožbi. Pride pa tudi obrata pomembnega v nadaljnjih prizorih, ko se gospa odloči, da bo ona zamenjala Tončka in se srečala z gospodom. V nadaljevanju se baron ločeno pogovarja z Nežko in Matičkom, da bi izvedel, ali Matiček kaj ve o njegovem obetajočem se zmenku z Nežko. Pride tudi do sodbe Matičku. Temu kaže najprej slabo, nato pa pride do preobrata, saj se izkaže, da je Žužek Matičkov oče, Smrekarica pa njegova mati. Tako tožba nima več pomena, Žužek pa pošlje po Smrekarico in obeta se dvojna poroka. Zdaj je na potezi baronica, ki je odločena svoj načrt izpeljati do konca in pošteno osmešiti barona. Ko pridejo na mostovž dekleta, med njimi baron prepozna preoblečenega Tončka, a ga na prigovarjanje Jerice pomilosti. Med petjem in plesom Nežka izroči baronu lažno pismo, Žužek, ki pa ni več na strani barona posvari Matička pred baronom. Zatem Matiček pri Jerici prestreže baronov odgovor Nežki in tedaj je tudi on neskončno ljubosumen. Sedaj sta v središču baron in Matiček, ki sta oba ljubosumna in bi rada razkrinkala nezvestobo svojih žena. Tukaj pa pride do mnogih zmešnajv, saj Tonček dvori baronici, misleč, da je Nežka; baron dvori ženi, pravtako misleč, da dvori Nežki; Matiček, ki pa se hoče maščevati baronu, dvori Nežki, misleč, da je baronica. Prvi spregleda kakšna je situacija Matiček,

medtem ko baron še išče svojo ženo. Misleč, da jo bo zalotil z ljubimcem, izbrska vse ljudi iz utice, kamor jih je napotil Matiček, a njegove žene ni med njimi. Takrat se prikažejo tudi godci, ki z baklami razsvetlijo prostor. Baron zmagoslavno zgrabi Nežko, v baroničini obleki, takrat pa se prikaže tudi prava baronica. Baron je torej dokončno osramočen pred vsemi, in se skesano vrne k svoji ženi, vsem drugim pa je odpuščeno.

Opis oseb:

Matiček: Matiček je pameten, pogumen, spreten, iznajdljiv, zvit in pošten hkrati. To so sicer lastnosti, ki bi jih navadno pripisovali višjemu sloju, a tukaj je položaj obrnjen. Zaveda se, da bo dosegel svoje, se pravi doto in Nežko, samo s pametjo. Nežka je zelo pomembna oseba v Matičkovem življenju, saj je zelo zaljubljen vanjo, obenem pa je zaradi nje tudi ljubosumen.

Baron Naletel: O baronovem življenju veliko pove že njegovo ime. Naveličan je svoje žene in si želi družbe mlajših, kot sta Nežka in Jerca. Svoja dejanja skuša opravičevati z družbenim stanom. Ima pa dvojna merila, saj enakega početja ne dovoli svoji ženi in zaradi tega je zelo ljubusomen. Na koncu, ko se osmeši, je videti, da se bo poboljšal in ostal zvest ženi.

Nežka: Tudi Nežka spada v nižji sloj, a je zelo bistra. Dobro se znajde prav v vsaki situaciji, včesih še bolje od Matička. Baronovega prilizovanje ne vzame resno, zelo dobro pa se razume s svojo gospo. Ljubi Matička in je pripravljena zanj dati svojo celotno doto.

Baronica: Baronica si je zelo želela nazaj pozornost svojega moža. Rada posluša Tončkove pesmi, ki ji zelo godijo, večkrat pa se tudi potegne zanj pri baronu. Zelo spretno spletkari okoli svojega moža in nazadnje ji načrt celo uspel.

Tonček: Tonček je mlad študent, čigar misli se večino časa vrtijo okoli žensk. Zaljubljen je bil v baronico, Nežko ter Jerco in jim poklanjal svoje pesmi. Je pa tudi prestrašen, zelo se namreč boji barona, ki ga je spodil z gradu in zaradi njega celo skoči skozi okno.

Žužek: Žužek je sprva na strani barona in mu pomaga pri vseh njegovih spletkah. Ko spozna, da je Matiček njegov sin pa ga svari pred baronovimi dejanji. Je edini v komediji, ki zamenja stran. Ni povsem moralen, saj je imel nezakonskega otroka, a z napovedano poroko s Smrekarico želi to popraviti.

Jerca: Jerca je zaljubljena v Tončka za njo pa gleda tudi baron. Je zelo naivna, kar lahko vidimo, ko Matičku pove novice barona namenjene Nežki.